

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 21

26. svibnja 2016.

cijena 200 Ft

Zavjetni dan Hrvata u Đudu

Foto: Stipan Balatinac

4. –5. stranica

Razgovori o kulturi

3. stranica

„Hlebinska škola“

8. stranica

Inštalacije

9. stranica

Komentar

Bez dodatnog ulaganja nema

U našoj hrvatskoj zajednici mnogoput raspravljamo o nacionalnoj samobitnosti, kako i na koji način bi se ona mogla jačati, naime samobitnost (identitet) nije nešto što posjedujemo i što nam je dano jednom za svagda. Samobitnost se izgrađuje i preobrazuje tijekom cijeloga našeg života, na nju utječe i društvena sredina u kojoj živimo pa i drugi čimbenici. Dio samobitnosti nasljeđujemo od roditelja, a zatim je sami oblikujemo, katkad svjesno, katkad nesvjesno. Na pojedinca utječe škola, prijatelji, športska i kulturna društva, glasila (mediji), internet itd. U čuvanju i razvijanju jezika mnogo pridonose i mediji, i naši, a i oni iz matične nam domovine ako je netko u prilici da ih prati. Hrvatske su radijske emisije u lijepom broju dostupne, no televizijski programi mogu se pratiti većinom u pograničnim mjestima ili s dodatnim troškovima, kupnjom određenih sprava. Zbog bliskosti hrvatske granice, u Pomurju se uvijek mogao pratiti program Hrvatske televizije (HRT1, HRT2...). Sela su priključena na kablovsku mrežu, a budući da se radi o hrvatskim selima, u prvi paket plaćanja bili su uvršteni ovi programi. Otkako se mijenjao sustav kablovske televizije, poduzeće koje osigurava prijam, ovaj put nije stavilo hrvatske programe u prvi paket, dakle, tko želi pratiti hrvatske programe, mora plaćati skuplji. Međutim, zasada ni onima nisu dostupni hrvatski programi koji plaćaju skuplji paket. Mnogi od mještana pomurskih naselja tražili su dodatnu uslugu, naime ljudi su se privikli na hrvatske programe. Neki su pratili dnevnik, neki filmove, neki nogometne utakmice ili glazbene emisije. Bez obzira tko je kakvu privlačnost našao u hrvatskim televizijskim programima, svakodnevno je imao mogućnost čuti hrvatski jezik, biti u dodiru sa svojom matičnom domovinom. To je prestalo s jednog dana na drugi. Mnogi su se žitelj obratili narodnosnim samoupravama da učine nešto, no što su one mogle učiniti? Jedino su mogle moliti da mijenjaju svoju poslovnu politiku. Obećano je da će biti hrvatskih programa, ali samo u drugom paketu, znači za one koji će biti voljni plaćati plus za to da imaju svakodnevno televizijske emisije na svome materinskom jeziku. Postoji još mogućnost da se kupi moderni televizor u kojem je ugrađen prijamni sustav ili da se kupi posebni uređaj. To su opet dodatni troškovi. Dakle, onaj tko želi svakodnevno televizijske programe na svome materinskom jeziku, mora ulagati i na taj način.

Beta

Glasnikov tjedan

Duboka ukorijenjenost u vjeru odlikuje Hrvate i njihovo klanjanje Majci Božjoj i traženje njezina zagovora. Brojne su crkve i hodočasna mjesta u Mađarskoj kojima danas hodočaste, a i u prošlosti su im hodočastili i Hrvati. Tako se između njih ističe i svetište Gospe Judske/Đudske. Ovogodišnje Sveto Trojstvo, 22. svibnja, bilo je i blagdan sv. Rite. Toga se dana u đudskome/judskome svetištu našlo mnoštvo hodočasnika iz susjedne Hrvatske koji redovito hodočaste Judu/Đudu

brda koja teško prelazimo jer su putovi često šikare, trnovite ruže u kruni od trnja.

Hodočasnici se uvijek slijevaju kao rijeka svome cilju, noge ih nose bez obzira na dob, bolest, žalost... A neki žele i potvrditi svoju vjeru upravo hodočašćem. Svatko od nas ima svoju molbu... Trebamo biti ustrajni, a vjera je ustrajnost i ljubav koju ne možemo tek dobiti, nego je trebamo znati i dati, a međusobno se na zajedničkom putu obogaćujemo i dajemo vjeru jedni drugima, kaže mi Santovkinja, majka koja je došla sa svoje dvije odrasle kćeri... svatko sa svojom molbom u zagovoru ka Gospi Judskoj.

Sjećam se kako sam kao dijete dolazio u Jud u ranim jutarnjim satima i bili smo tu u crkvi i oko nje cijeli dan u molitvi sa svojim svećenikom, kaže mi hodočasnik, mladi otac koji je sa sinom, majkom i suprugom došao iz obližnjeg sela kojeg stoljećima nastanjuju Hrvati.

Oduvijek su naši bački Hrvati hodočastili u Jud. Lađom ili pješke od Baje do Mohača, a onda dalje

prema Judu. Svake se godine išlo, na Brašančevo. Ima kada su samo muškarci hodočastili, i to pješke na Sveto Trojstvo, kaže mi Bajkinja Mariška.

Dobro je doći k Majci i hodočastiti, vuče nas nešto, ne treba nas nagovarati niti organizirati, dolazi to iz naše nutrine i vjere, i dok nje bude, bit će i hrvatskih hodočašća.

Branka Pavić Blažetin

Naš život može biti hodočašće jer putujemo spočetka, polako rastemo tražeći smisao i cilj. Približavajući se sve bliže cilju, sve više propitujemo sebe i svijet u sebi i oko sebe. I nailazimo na brda koja teško prelazimo jer su putovi često šikare, trnovite ruže u kruni od trnja.

baš na blagdan Svetoga Trojstva, ali i brojni Hrvati koji su zajedno s njima hodočastili na ovogodišnjemu jubilaranom, X. državnom hodočašću u organizaciji Hrvatske državne samouprave.

Naš život može biti hodočašće jer putujemo spočetka, polako rastemo tražeći smisao i cilj. Približavajući se sve bliže cilju, sve više propitujemo sebe i svijet u sebi i oko sebe. I nailazimo na

MEDIJSKI CENTAR *Croatica*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija
radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, svaki radni dan od 18 sati pet radijskih emisija s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.
Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatia i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia.

Ministar Hasanbegović u službenome posjetu Mađarskoj

Na poziv ministra ljudskih resursa Mađarske Zoltána Baloga, ministar kulture Republike Hrvatske Zlatko Hasanbegović od 23. do 25. svibnja 2016. boravi u službenome posjetu Mađarskoj. U sklopu susreta ministar Hasanbegović s izaslanstvom susreo se s predstavnicima hrvatske manjine u Mađarskoj, sudjelovao na Prvome književnom forumu NR Kine i zemalja Srednje i Istočne Europe te sudjelovao na raspravi u Literarnome muzeju „Pefőfi”.

Dvojica ministara, Zlatko Hasanbegović i Zoltán Balog, potpisali su Program kulturne suradnje između Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva ljudskih resursa Mađarske za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Ministar kulture Republike Hrvatske Zlatko Hasanbegović, u sklopu trodnevnoga službenog boravka u Mađarskoj, prvoga dana, 23. svibnja, u prijepodnevnim satima s izaslanstvom, zamjenicom ministra Anom Lederer, pomoćnicom ministra Ivom Hraste Sočo, u rezidenciji Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti susreo se s predstavnicima hrvatske manjine u Mađarskoj, glasnogovornikom hrvatske manjine u Mađarskome parlamentu Mišom Heppom, predsjednikom Hrvatske državne samouprave Ivanom Guganom i predsjednikom Saveza Hrvata u Mađarskoj Josom Ostrogoncem.

Po riječima ministra Hasanbegovića, osobita mu je čast što se susreo sa svim ključnim ljudima hrvatske zajednice u Mađarskoj, što je i više od simbolike jer im je time htio dati do znanja koliko je hrvatskoj državi važan razvitak, blagostanje i razvoj svih ustanova, očuvanje samobitnosti, posebice jezika kod Hrvata u Mađarskoj. Naglasio je da je Ministarstvo kulture jedna od važnih adresa u Hrvatskoj na koju se mogu osloniti, s kojom mogu produbiti i dosadašnju suradnju. „Obaveza je hrvatskog ministarstva kulture podupirati različite kulturne programe i projekte Hrvata u Mađarskoj, ali ono što se često zaboravlja, još i više, upoznavati hrvatsku, ne samo kulturnu javnost, na postojanje, povijesnu važnost i ukorijenjenost naše narodne grane ovdje u Mađarskoj. Koja je povijesna, autohtona, u kojoj zapravo Hrvati u Hrvatskoj, nažalost malo znaju” – izjavio je među inima za Medijski centar Croatica ministar Hasanbegović. Hrvatski glasnogovornik Hepp i predsjednik Gugan smatraju da se u odnosu hrvatskih adresa prema Hrvatima u Mađarskoj dolazi do promjene.

Kako HDS-ov predsjednik Ivan Gugan za Medijski centar Croatica reče, ministra Hasanbegovića izvijestio je o stanju hrvatskoga školstva u Mađarskoj, kulturnoj djelatnosti Hrvata u Mađarskoj, te o pitanju nastavka izgradnje nove zgrade pečuskoga Hrvatskog kazališta.

Istoga dana popodne su dvojica ministara, Zlatko Hasanbe-

gović i Zoltán Balog, potpisali Program kulturne suradnje između Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva ljudskih resursa Mađarske za razdoblje od 2016. do 2018. godine. Mađarski ministar Balog organiziranje spomen-godine Nikole Zrinskog te 450. obljetnice Sigetske bitke opisao je važnom sastavnicom obnovljene suradnje, i reče da sigetsku svečanost žele obilježiti zajedno s hrvatskim, mađarskim i turskim predsjednikom. I kako reče ministar, osoba Zrinskog poveznica je toga. Po njegovoj izjavi, i u svezi s obilježavanjem spomen-godine 1956. planiraju zajedničke programe, te dodao da je obradba komunističke prošlosti u Hrvatskoj stigla do nove faze, i kako je pri tomu hrvatski ministar Hasanbegović tražio mađarsku pomoć. Zoltán Balog smatra posebnom čašću da će 2017. godine počasna gošća Varaždinskoga ljetnog festivala klasične glazbe biti Mađarska. Hrvatskoga kolegu opisao je „osobitim ministrom”, koji je pripadnik muslimanske zajednice, te je podsjetio da je Zlatko Hasanbegović bio jedan od važnih organizatora onoga „pobjedničkog referenduma” 2013. godine, koji je bio za obranu obitelji, gdje je rečeno da „brak, bračna zajednica žene i muškarca s rođenjem djeteta daje onu kulturnu pripadnost koja nam je ovdje u Srednjoj Europi od izrazite važnosti”. Zoltán Balog izjavio je da započeti pregovori u svezi s narodnom samobitnošću nastavljaju se za vrijeme Dubrovačkih ljetnih igara.

U kasnim poslijepodnevnim satima, 23. svibnja, u organizaciji Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, ministar kulture Republike Hrvatske Zlatko Hasanbegović s izaslanstvom posjetio je Hrvatsku školu u Budimpešti te nekoliko kulturnih ustanova.

Kristina Goher

Veleposlanik Gordan Grlić Radman, ministar Zlatko Hasanbegović, glasnogovornik Mišo Hepp, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i SHM-ov predsjednik Joso Ostrogonac

Zavjetni dan Hrvata u Đudu/Judu

X. državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, a u suradnji s Hrvatskom samoupravom Baranjske županije i šikloškom Hrvatskom samoupravom, 22. svibnja priređeno je jubilarno, X. državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj. Ovogodišnje državno hodočašće organizirano je na svetkovinu Presvetoga Trojstva u Đudu/Judu, u jednom od najpoznatijih marijanskih svetišta i hodočastilišta, posebno za bačke, baranjske i podravske Hrvate.

Svetu je misu predvodio velečasni Josip Antolović, donjomiholjački župnik.

Umalo tisuću Hrvata iz svih krajeva Mađarske okupilo se na misnome slavlju koje je na otvorenome predvodio velečasni Josip Antolović, župnik iz Donjeg Miholjca, a s njime suslužili pretežito hrvatski svećenici, odnosno župnici baranjskih i podravskih hrvatskih naselja, uz njih i santovački župnik iz Bačke, te svećenici iz matične nam Hrvatske. Svojim pjevanjem misu je uljepšao Mješoviti crkveni pjevački zbor „Sveta Cecilija“ Župe svetog Mihaela arkandela iz Donjeg Miholjca.

Svoju prigodnu propovijed velečasni Antolović posvetio je ljubavi i Presvetome Trojstvu. Kako uz ostalo reče, Kristova ljubav ima u sebi snagu koja može činiti čuda, ljubav koja ne misli samo na se(be) nego na drugoga, i to je čudo, ono se ne može objasniti nikakvim definicijama. Znak križa podsjeća nas na nazočnost Presvetoga Trojstva, ali taj znak križa može biti i onaj koji će u nama izazivati osjećaj zajedništva. Zato smo i danas ovdje da uistinu svi zajedno

kao Hrvati dajemo poticaj i podršku jedni drugima.

Nakon mise sadržajan program državnog hodočašća nastavljen je meditacijom, molitvom i pjesmom u bazilici Đudske Gospe. Uslijedio je zajednički objed i druženje hodočasnika, a za dobro raspoloženje pobrinuli su se mladi tamburaši Orkestra Vizin.

U ranim popodnevним satima na kalvarijskom brdu obavljena je pobožnost križnog puta koju je vodio velečasni Ladislav Bačmai u društvu santovačkog župnika Imrea Polyáka. Po završetku križnog puta vjernici su se ponovno

okupili u kapelici moleći litaniju Presvetom Srcu Isusovu. Na kraju je upriličen blagoslov kupljenih nabožnih predmeta i hrvatskih hodočasnika, a zatim ispraćaj hodočasnika i opraštanje od Gospe Đudske.

Hrvatska državna samouprava iz godine u godinu organizira državna hodočašća po hrvatskim regijama u Mađarskoj kako bi se vjernici molili na materinskom jeziku, potvrdili zajedništvo u vjeri, jeziku i kršćanskim korijenima.

Dodajmo da je državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj ostvareno s potporom Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa.

S. B.

Pobožnost križnog puta koju je vodio velečasni Ladislav Bačmai u društvu santovačkog župnika Imrea Polyáka.

Treći festival gibanice u Santovu

U suorganizaciji Hrvatske samouprave i glavnog organizatora Ilije Stipanova, u Santovu je 7. svibnja održan Treći festival gibanice iliti gužvare.

Na međunarodnoj priredbi koja je organizirana u mjesnom domu kulture okupilo se dvadesetak tročlanih družina. Osim iz Santova i okolnih naselja (Gare, Baračke, Tompe...), došli su i gosti iz Hrvatske te Srbije, među njima i iz prijateljske Općine Petrijevci, nadalje iz Berega i Sombora. Svim sudionicima djelomično su osigurani sastojci potrebni za pripremanje gibanice, a natjecatelji su se sami pobrinuli za posude i drugi pribor, te za nadjeve po slobodnom izboru. Među sudionicima bilo je jednako pripadnika mlađeg i starijeg naraštaja, jednako kao i pripadnika raznih narodnosti: Hrvata, Mađara i Srba, a uz ženski svijet našla se i po koja muška osoba.

Za vrijeme pripremanja gibanice okupljeni su mogli uživati u narodnoj i zabavnoj hrvatskoj glazbi, a priredbu je s omiljenim hrvatskim i mađarskim melodijama uljepšao Tamburaški orkestar Hrvatske škole. Uz njih nastupili su i članovi Bunjevačkog KUD-a iz Tompe.

U odnosu na lanjsku godinu, kada je ispečeno 27 tepsija gibanice, ove je godine pripremljeno gotovo dvostruko više – 46 tepsija, različita izgleda, s raznovrsnim nadjevima, a u dvije kategorije: slatkoj i slanoj. U slatkoj kategoriji prvo mjesto pripalo je ženskoj družini iz Petrijevaca, a u slanoj prva je bila obiteljska družina Mónike Csóka Németh. Svi najbolji nagrađeni su spomenicima i skromnim nagradama.

Stipan Balatinac

ALJMAŠ – Sljedeća redovita sjednica Zastupničkog vijeća Samouprave grada Aljmaša održat će se 31. svibnja u mjesnom Kulturnom središtu, s početkom u 14 sati. Uz već uobičajena izvješća o izvršenju odluka u proteklom razdoblju, između ostalog, na dnevnom redu bit će prijedlog uredbe o osnivanju i dodjeli javnih priznanja i odličja, izvješće mjesne ispostave granične policije i gradske straže o javnom redu i sigurnosti, određivanje broja vrtičkih skupina i radnih mjesta za 2016./2017. godinu, osnivanje đачke samouprave, te razno. Na zatvorenoj sjednici odlučivat će se, između ostalog, o dodjeli javnih priznanja i odličja.

ALJMAŠ – U suorganizaciji tamošnje Hrvatske samouprave i Bunjevačkog „Divan kluba“, 3. – 4. lipnja priređuje se spomendan hrvatskoga pjesnika Mirosljuba Ante Evetovića. U okviru dvodnevnoga programa organizira se izložba tavankutskoga HKC „Matija Gubec“ te I. aljmaški susret folkloru za tuzemne i inozemne skupine. U Aljmaškom kulturnom središtu 3. lipnja, s početkom u 17 sati otvara se izložba tavankutskog HKC „Matija Gubec“. Od 18 sati priređuje se slarmarska radionica. Sutradan, 4. lipnja, spomendan počinje pokraj župne crkve u 14.30 prisjećanjem i polaganjem vijenaca kod poprsja Mirosljuba Ante Evetovića. U 15 sati služi se misa zadušnica. Od 17 sati priređuje se I. aljmaška smotra folkloru. U programu nastupaju somborska Kulturna udruga „Vladimir Nazor“, Kačmarska bunjevačka udruga „Neven“, aljmaški KUD „Zora“, aljmaški dječji tamburaški orkestar, čikerijski KUD „Rokoko“, pjevački zbor Divan kluba i tavankutski HKUD „Matija Gubec“. Dan završava hrvatskim balom koji će se upriličiti u Klubu B9, a za dobro raspoloženje pobrinut će se orkestar „Zabavna industrija“. Aljmaška se priredba ostvaruje s potporom Nacionalnog fonda za kulturu (NKA) i Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.

Salantski kazivači stihova

Već više od jednoga desetljeća običaj je u salantskoj osnovnoj školi – koju školske godine 2015./2016. pohađa 143 učenika, od kojih njih 70 nastavu hrvatskoga jezika i književnosti kao predmeta, u narodnosnoj satnici pet sati tjedno uza sat narodopisa – da se u proljeće priređuj, uz potporu mjesne Hrvatske samouprave, kazivanje stihova na hrvatskom jeziku.

Tako je bilo i ove godine, 26. travnja. Bez izuzetaka, svih sedamdeset učenika, sa svojim nastavnicama Evom Adam Bedić i Timeom Horvat Takač, spremali su se za ovaj važni događaj u školskom životu, koji je budnim okom pratila i ravnateljica škole Katalin Balog.

Natjecanje se odvijalo u pet kategorija, a djecu je ocjenjivalo prosudbeno povjerenstvo u sastavu: Branka Pavić Blažetin, glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica, predsjednica, te članovi Brigita Štivić Sándor, zastupnica mjesne Hrvatske samouprave, Eva Kapitanj, odgojiteljica salantskog vrtića, i Mijo Štandovar, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave.

U kategoriji 1. razreda natjecalo se osam učenika, a kazivali

su stihove Mladena Kušeca, Ljerke Pukec, Grigora Viteza... Prvo mjesto pripalo je Róbertu Boriju, drugo Jasmini Ignác, a treće Adrienn Palkó.

U kategoriji 2. razreda natjecalo se četrnaest učenika. Kazivali su stihove Stanislava Femenića Stjepana Jakševca, Ratka Zvrka, Anđelke Martić, Jadranke Čunčić Bandov... Prvo mjesto pripalo je Benceu Zagorcu, drugo Balázs Szegfűu, a treće Nóri Sipkóczki.

U kategoriji 3. razreda natjecalo se deset učenika. Kazivali su stihove Grigora Viteza, Ratka Zvrka, Jadranke Čunčić Bandov, Ante Gardaša... Prvo mjesto pripalo je Lili Vlašić, drugo Dominiki Ágoston, a treće Nikolett Szabó.

U kategoriji 4. – 5. razreda natjecalo se petnaest učenika. Kazivali su stihove Vere Zemunić, Stanislava Femenića, Stjepana Jakševca, Marka Dekića... Prvo mjesto pripalo je Steli Petrović, drugo Reki Rajić, a treće Lauri Táló.

U kategoriji 6., 7., 8. razreda natjecalo se sedamnaest učenika. Kazivali su stihove Dobriše Cesarića, Sonje Smolec, Sanje Pilić, Stipana Blažetina, Zvonimira Baloga, Miroslava Dolenca Dravskog, Božidara Prosenjaka... Prvo mjesto pripalo je Dorottyi Rendes, drugo Karini Križić, dodijeljena su dva treća mjesta, i to Petronelli Dózsa i Viktórii Nagy, te četvrto mjesto Anadi Tóth.

Svi su sudionici nagrađeni spomenicama i prigodnim poklonima, za koje se pobrinula salantska Hrvatska samouprava.

*Branka Pavić Blažetin
Foto: Mariann Szabó Szegfű*

„Hrvatska naiva, bogatstvo običaja – Hlebinska škola“

U galeriji grada Pečuha 13. svibnja otvorena je izložba „Hrvatska naiva, bogatstvo običaja – Hlebinska škola“ čiji je postav uredila kustosica Helena Kušenić. Publici je predstavljeno ukupno 65 djela, slikara i kipara takozvane Hlebinske škole. Nazočne uglednike javnog i političkog života grada Pečuha pozdravili su generalna konzulica Vesna Haluga, zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije Ivan Pal, ravnatelj koprivničkoga Gradskog muzeja Robert Čimin, ravnatelj Zsolnayjeve kulturne baštine Balázs Vince, a izložbu je otvorio državni tajnik za kulturu u Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske Péter Hoppál.

O izloženim radovima govorila je kustosica pečuške izložbe Helena Kušenić.

Ova izložba, koja će biti otvorena do 12. lipnja, daje presjek najpoznatijih autora prvog, drugog i trećeg naraštaja Hlebinske škole te okuplja djela iz zalihe hlebinske Galerije naivne umjetnosti, ali i djela koja su posuđena od samih autora, a nastala je u suradnji Koprivničko-križevačke županije, Generalnog konzulata Republike Hrvatske, Muzeja grada Koprivnice i Zsolnayjeve kulturne baštine neprofitnog d. o. o.-a.

Izložba predstavlja naivnu umjetnost u širokom rasponu: od navedenih majstora Hlebinske škole do autora koji i danas nastavljaju isti stil sve do osoba koje stoje post-rani, neobičnih individualaca čije je stvaralaštvo nemoguće jednoznačno odrediti i prikloniti isključivo naivi te se stoga označuje kao izričaj na rubu naivne i autsajderske umjetnosti (umjetnosti povezivane s pojmovima „Art bruta“ istekle iz čistoga stvaralačkog poticaja) koji ukazuju na rastezljivost i širinu pojma naivne umjetnosti. Izložbu prati i katalog na hrvatskom i mađarskom jeziku. Otvorenju je pribivalo desetak slikara i kipara naivaca. Na pečuškoj su izložbi radovi ovih slikara: Ivan Generalić, Franjo Mraz, Mirko Virius, Mijo Kovačić, Ivan Večenaj, Josip Generalić, Martin Mehkek, Franjo Filipović, Franje Vujčec, Dragan Gaži, Ivan Lacković, Milan Generalić, Martina Kopričanec, Zlatko Štrfiček, Nikola Večenaj, Mara Puškarić, Stjepan Večenaj, Josip Gregurić, Ivan Andrašić, Zvonimir Sigetić, Vladimir Dolenc, Dražen Tetec, Željko Korošec, Stjepan Ivanec, Stjepan Pongrac, Vladimir Ivančan, Zlatko Kolarek, Željko Kolarek, Pero Topljak, Drago Jurak, Đuro Jaković, Zvonimir Krančelbinder, Ana Matina, Tomislav Grabar, Stanko Gjerek, Mirko

Izložbu je otvorio državni tajnik za kulturu u Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske Péter Hoppál.

Horvat i Radovan Grgec. Autori su izloženih kipova: Bara Mustafa, Mato Generalić, Mijo Kuzman, Dragica Belković, Krešimir Trumbetaš, Zvonimir Dangubić, Josip Ritoša, Đuro Zvonar.

U sklopu svečanosti otvaranja nastupio je martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“. Sličnom izložbom, prikazom naive Koprivničko-križevačke županije i Muzej grada Koprivnice predstavili su se 2013. godine u Marseilleu, a u planu je nastavak predstavljanja u europskim prijestolnicama kulture. Pečuška je izložba u znaku aktivnosti kojima Generalni konzulat obilježava 25. obljetnicu hrvatske neovisnosti, kazala je Vesna Haluga, te dodala da je 2016. godina u znaku predstavljanja Koprivničko-križevačke županije na konzularnom području.

Branka Pavić Blažetin
Foto: Ákos Kollár

Trenutak za pjesmu Iz Slavonije

Nismo li jučer stajali na istoj postaji
Ti i ja, u istoj gluhoći,
između skoro živog zida i strave u ravnici

Slavko Mihalić

Inštalacije magičnih kopčev na dvoru koljnofskoga Etnomemorijalnoga centra

Otvaranje izložbe „Okviri – Keretek – Rahmen“

„Kroz ova stara vrata se otvara put u budućnost. Kakva će ona biti za nas Gradišćanske Hrvate ovisi prvenstveno o nami. Složno skupa znamo čuda ča ostvariti, samo tribamo imati volje, ufanja i vjere. Dokle je ta budućnost mutna i nepoznata se ova vrata ne dadu otpriti. Ufajmo se da ćemo je moć svečano otpriti u dogledno vrijeme!“

To je ta tekst koji na prvo štanje ulovi človlka, komu srce tukeče po gradišćanski. Dr. Franjo Pajrić, predsjednik Društva Hrvati, sanjar i utemeljitelj Etnomemorijalnoga centra Gradišćanskih Hrvatov u Koljnofu, visoko leti, mogli bi reći, i iznad proporcionalnoga razmišljanja. Tako je i skupastavljena najnovija izložba na dvoru spomenutoga centra „KUME“, pod vedrim nebom. Štipe u špirali, zastave od Poljske do Hrvatske, viseći okviri, glagoljica, ljuljača, ogromni panoi s kipici, kameni, ovde su inštalacije magičnih kopčev, rastegne se povijest na dvoru dušee bazge. Dr. Franjo Pajrić s mikrofonom u ruki objašnjava, predstavlja izložbu brojnoj zainteresiranoj publici, koj su pred tim podiljeni i većjezični prošpekti. – Ovu jedinstvenu izložbu na prvi pogled nećete razumiti, nego ćete se morati vratiti večkrat, polako hoditi med znaki, skinuti neke dijele i onda dalje se študirati na tom doma – je rekao u uvodu domaćin ki je i izjavio, ako človlk ne zna jezike, lako ga vuču za nos. Ova izložba želji potaknuti sve posjetitelje da se popadu drugačije razmišljati, da razumu da koji smo vlasnici kinča, znanja starohrvatskoga i ugarskoga jezika, mi Gradišćanski Hrvati. Svaki izloženi predmet ima dva ili već značenj i sliši okviru. Cijeli naš žitak je preprekama okružen. Svaki naš dan je zaprt u neki okvir, ali ako se brzo neće nešto promijeniti nas će potisnuti ovi okviri, kad smo svi u nekoj škatulji. Po Pajrićevom mišljenju i Karpatska kotlina služi kot jedan okvir, a linija žitka od Poljske do Jadranskoga morja biži na Jantarskoj cesti. Ovde je spomenuto i ime dr. Igora Šipića, pjesnika i znanstvenika iz Splita, gdo se bavi geometrijom prostora i usko sudjeluje s Koljnofcem u otkrivanju jako zanimljivih stvari. Njegova je pjesnička zbirka «Blažena rič», a ta rič s «ča» je po Pajriću sveta. Interesantne su ovde još brojne kopče med riči obrnuti, kotač se obraća, rama i rame itd., ke se sve daju uzroka za diboko razmišljanje, kako to očekuje od nas i sam autor ove izložbe. Na kraju prezentacije je upućena zahvala svim pomoćnikom ki su se skoro do zadnje minute pred otvaranjem trudili da bude gotov teren za prijem gostov. Mjesnoj školi je isto tako pripala zahvala jer su dica oduševljeno napunila jedan cijeli šator sa crteži na temu okvira. – Ja otvaram ovu izložbu, veselim se da su mladi ovde, i prosim mlade iz Gradišća da budu aktivniji, aš ovo nije oto, ča mi od njih

Dr. Franjo Pajrić otvara izložbu

očekujemo. Oni čedu morati za dvadeset-trideset ljet djelati, ča mi sada djelamo, a kako sam rekao, ako će skrsnuti ov naš lipi hrvatski jezik, onda ovo od česa se mi pominamo već druga generacija neće moći prikdati. I to će biti jedan veliki minus, to će biti korak najzad, a ne najpr – naglasio je dr. Franjo Pajrić i prikdao je rič duhovniku dr. Antonu Koliću ki je prosió sve nazočne da čuvaju cvit gradišćanskohrvatskoga jezika, da budu uporni u prikavanju majkinoga jezika da ta jezik i dalje raste u srcu i duši. Ujedno je prosió blagoslov na sve one ki se skrbu za hrvatski jezik i naš narod, tako na naše političare, kot i na farnike, ter se je molilo za mir u svitu i familija. Pri šanku su se mogli svi okripiti uz dobro vino i falačac torte, a pravoda je bilo još i diskusije na različite teme.

Tiho

Spominke na izložbu su dilili mjesni školari Ana Geče, Kevin Takač i Lili Völgyi

Hodočašće u Međugorje

U organizaciji eržebetvaroške Hrvatske samouprave, na čelu s djelatnom predsjednicom Katicom Benčik, četrdesetak vjernika hodočastilo je u Međugorje. Za vrijeme trodnevnoga hodočašća sudionici su imali odista bogat program.

Prva im je postaja bila Sarajevo, gdje su se prošetali, razgledali Stari grad, i kako to svi putnici rade, popili kavu na Bašćaršiji. Putovanje je nastavljeno prema Mostaru, gdje su posjetili katedralu Marije Kraljice neba i Majke Crkve, kojoj je kamen temeljac položen 1957. godine, a gradnja se završavala tek 1980. godine. Novopodignuta mostarska stolna crkva teško je stradala za vrijeme Domovinskoga rata, pa je bila potrebna temeljita obnova. (Prije deset godina kada je skupina hodočasnika posjetila ovu crkvu, njezini su zidovi i iznutra i izvana bili pusti.) U okviru te obnove sagrađen je i zvonik u čijem se tornju sada nalaze šest zvona, koji su po težini drugi u Europi. Usput su vidjeli i 33 metra visoki križ, postavljen na brdu Hum, povodom 2000. obljetnice kršćanstva, koji je postao simbolom stradanja i patnje ovoga grada. Nije se zaboravilo pogledati

Kod slapa Krvavice

čuvani Stari most, koji je potpuno obnovljen 2014. godine, a od srpnja 2005. opet je uvršten na UNESCO-ov popis zaštićenih spomenika kulture svijeta. Kada su vjernici stigli u Međugorje, prvo su krenuli prema središtu gradića, kod crkve potom na križni put na Križevac, noseći sa sobom zahvale, zavjete i molbe. Zatim su sudjelovali na misnome slavlju, a zatim je bilo mogućnosti za isповijed, molitvu i klanjanje.

Sutradan se krenulo prema Dubrovniku, gdje su putnici posjetili ponajprije znamenitosti vezane za vjerski život, katedralu, crkvu svetog Vlaha, zaštitnika Dubrovnika, Dominikanski samostan i Franjevački samostan Male braće, gdje se nalazi jedna od najstarijih ljekarna u Europi.

Potom su se vratili u Međugorje, opet su otišli u crkvu i sudjelovali na pobožnostima organiziranim u svetištu, zajedno se molila krunica, klanjalo se i molilo. Oni ustrajniiji uspjeli se na Podbrdo, na ono mjesto gdje se vidiocima objavila Gospa. Na povratku zastalo se kod slapa Krvavice.

Svi koji su bili sudionici toga puta zahvaljuju Hrvatskoj samoupravi VII. okruga, koja im je omogućila potporu za putovanje, a također zahvaljuju i za gostoprimstvo domaćinu u Međugorju.

Hodočasnici su se vratili svojim domovima duhovno ojačani i s obilje dojmova, doživljaja, lijepih uspomena i u nadi ponovnoga putovanja.

Jelica Fabić-Körösi

BUDIMPEŠTA – Hrvatska izvorna plesna skupina mađarskoga glavnog grada i ove će se godine odazvati pozivu sudjelovanja na veliškoj 26. međunarodnoj smotri folkloru „Čuvajmo običaje zavičaja“ te na gastropriredbi „Najduži stol u Hrvata“, koji će se prirediti 27. – 29. svibnja. Dana 28. i 29. svibnja, u pratnji tukuljskoga Tamburaškog sastava „Prekovac“ plesači izvorne izvodit će zalske hrvatske narodne plesove i pjesme. Na najdužem stolu predstaviti će mađarske suhomesnate proizvode.

BUDIMPEŠTA – Uručenje diploma najboljim natjecateljima, prva tri mjesta, Državnoga natjecanja srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti školske godine 2015./16. bit će 27. svibnja, s početkom u 14 sati u budimpeštanskoj Gimnaziji Zsigmonda Móricza (II., Törökvész út 48 – 54).

BUDIMPEŠTA – Između zagrebačkoga Ženskog đlačkog doma «Marija Jambrišak» i budimpeštanskog HOŠIG-a već je višegodišnja prijateljska i stručna suradnja. U sklopu nje 10. a i b razredi gimnazije, u pratnji razrednice Mire Šimon, Anamarije Bauer Demcsák te profesorica Katalin Görbic, od 26. do 29. svibnja borave u hrvatskome glavnom gradu.

BUDIMPEŠTA – Pod pokroviteljstvom načelnika budimpeštanskoga XIII. okruga dr. Józsefa Tótha, i ove će se godine, u nedjelju, 29. svibnja, od 10 do 20 sati prirediti uobičajeni Narodnosni festival tog okruga, u vrtu crkve sv. Mihovila u Ulici Babér. S kulturnim će se programom predstaviti armenska, bugarska, grčka, hrvatska, njemačka, poljska, romska, rumunjska, rusinska, slovačka i srpska manjina. Od 16.15 sati zalske hrvatske narodne pjesme izvodi Oršolja Kuzma.

Obnovljeno Društvo gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj

Nova „dirigentica“ Koljnofka Fanni Sárközi

Isti dan je održana generalna sjednica Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, kot i spravišće gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj, u koljnofskom restoranu Levanda. 29. aprila, u petak otpodne. Glavna tema je bila za nazočne zastupnike iz Petrovoga Sela, Koljnofa i Hrvatskoga Židana izbor novoga predsjedništva DGMU-a i ideja, kako bi mogli intenzivirati društveno djelovanje.

Pri uvodu sjednice je izvješčaj položio predsjednik DGMU-a Rajmund Filipović, ki je 2006. ljeta naslijedio Koljnofku Ingrid Klemenšić na ovoj funkciji, a već pred petimi ljeti je u jednom razgovoru za naš list dao svim na

Fanni Sarközi, nova peljačica, i Rajmund Filipović, bivši predsjednik Društva

znanje da se približava njegov trenutak zbogomdavanja, na čelu dotičnoga Društva. Kako je ovom prilikom rekao, društvo u zadnji četiri ljeti bilo je „hibernirano“, naime, pred četirmimi ljeti je održana zadnja veća priredba „Glas Gradišća“. Prije toga tamburaški i tančoški sastanci za osnovnoškolare pod imenom Cvrčak, omladinski tabori (zadnji je priredjen u Umoku 2010. ljeta), različiti susreti su pozivali mladinu Gradišća svaki put u drugo naše naselje. U zadnje vrime su se prvenstveno na privatnu inicijativu našli mladi, sad bi to bi mogli i morali povlići u društvene okvire. Pod peljanjem novoga predsjedništva tribi sastaviti i novi društveni statut, koji će biti, po Rajmundu Filipoviću, čuda jednostavnije nego dosad. 36-ljetni predsjednik ki je direktor petroviskoga Kulturnoga doma, a ujedno i zastupnik HDS-a, kot i potpredsjednik u petroviskoj Hrvatskoj samoupravi potom je dao ostavku u ime cijeloga predsjedništva, zahvalio se je za dosadašnje podupiranje i povjerenje članstva i predložio za predsjednicu Koljnofku Fanni Sarközi, školsku asistenticu u koljnofskoj Dvojezičnoj školi ter studenticu hrvatskoga jezika na sambotelskom Sveučilišću. Nju je članstvo jednoglasno primilo, za potpredsjednika je izabran Petrovišćan Jandre Kovač, a tajnica će biti, kot i u DGHU-u, Židanka Mirjana Šteiner. Nova predsjednica veliku obavezu zame na sebe jer za četveroljetnom pauzom

mora skoro od početka ganuti omladinsko društvo. No, kako je rekla, ima zaufanja, i svakako će joj prvi potez biti intenziviranje djelovanja ovoga društva. Ako je potribno, bit će na noge postavljene negdašnje, uspješne priredbe ke su organizirane pod krilom Društva, tj. Kult/ura, književni susreti, za dicu muzička spravišća, a i najpr su došli plani za ponovno organiziranje omladinskih taborov. – Moramo se upoznati, moramo se družiti od Bizonje do Petrovoga Sela. Moramo najti one mlade ljude ki još govoru naš gradišćanskohrvatski jezik, a tako ćemo napraviti, bar ja tako vjerujem, i super društvo. Jezični tečajji, maskenbali, plesački i tamburaški tabori, različita druženja su nam u planu, jer svejedno kade se najdemo, to je najvažnije da se vidimo i da ćemo biti skupa – je istaknula nova predsjednica i, kako smo od nje doznali, za to je prva i najbolja prilika krajem ovoga vikenda Igra prez granic u Koljnofu, kamo i Društvo gradišćanskohrvatske mladine svakoga srdačno poziva.

Tiho

Novosti Hrvatskih samoupravov u Gradišću

U Petrovom Selu se je 21. aprila Edita Horvat-Pauković, zastupnica mjesne Hrvatske samouprave, otpovidala od svoje funkcije, a pokidob nijedna peršona ka je nju pratila na izbornom listu nije se htela zeti za dužnosti (Čaba Horvath, Timea Horvat, Andrea Varga), petroviska Hrvatska samouprava s trimi člani nastavlja svoje djelovanje, na čelu s

Inga Klemenšić i Marijana Pajrić-Frühwirt odsad skupa djelaju

Anom Škrapić-Timar. Ostali kotrigi su još dr. Andraš Handler i potpredsjednik Rajmund Filipović.

S otpovidanjem Geze Völgyija ml. u koljnofskoj Hrvatskoj samoupravi, nova zastupnica je postala po izbornom listu Marijana Pajrić-Frühwirt, a ostali člani su Agica Sarközi, potpredsjednik Petar Mogyorósi i predsjednica Ingrid Klemenšić. Geza Völgyi u minulom razdoblju je bio i predsjednik Koljnofskoga hrvatskoga društva, a i na toj funkciji je dao ostavku, tako je na čelo Društva ponovo izabran stari-novi predsjednik Franjo Grubić, načelnik Koljnofa.

Vince Hergović je dao ostavku na funkciji dopredsjednika Hrvatske samouprave Željezne županije, a na njegovo mjesto je 19. aprila, utorak, na sjednici županijskoga tijela jednoglasno izabrana Timea Horvat iz Petrovoga Sela.

Kup podravskih ribiča

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, u subotu, 7. svibnja, priređeno je uobičajeno natjecanje u ribolovu Kup podravskih ribiča kod ribnjaka u Totincu (Tótszentgyörgy). Ovogodišnji je domaćin, suorganizator bila Hrvatska samouprava šomođskog sela Dombola.

Csaba Veres i Zoltan Vizvari osvojili su Kup podravskih ribiča.

Kup podravskih ribiča redovito je godišnje natjecanje u programu Hrvatske samouprave Šomođske županije između družina podravskih hrvatskih samouprava, pa svake godine stižu na natjecanje gosti iz Ferdinandovca. Na obali ribnjaka natjecatelje od ranog jutra čekala je prekrasna priroda, lijepo vrijeme i tišina. Svaka je samouprava u mogućnosti prijaviti dvočlanu družinu uz uplatu uloga. U jutarnjim satima uz dolaske družina na natjecanje, hranjenje riba i ždrijeb poradi mjesta. Ulov se mjeri na licu mjesta, a natjecatelji mogu zadržati ulov ili ga vratiti u ribnjak. Ocjenjuje se svaka ulovljena riba, svaki gram vrijedi jedan bod. Kod jednakosti mase u obzir se uzima najteža ulovljena riba i ulovljeni broj riba. Osvajačima I., II. i III. mjesta pripada pehar i povelja, a svim sudionicima medalja u spomen na natjecanje. Natjecalo se 28 družina koje, kao uvijek, stigle su iz cijele regije.

Ovogodišnji sastav ocjenjivačkog suda I. mjesto dodijelio je družini Ledolino, u sastavu Csaba Veres i Zoltan Vizvari, koji su

Organizacijski štab pri dodjeli nagrada

iskusni ribiči i uvijek rado dolaze na natjecanje. Njima je uručen Kup podravskih ribiča na rok od godinu dana. Družina na estetski način treba ugravirati na kup datum pobjede i ime samouprave. II. mjesto pripalo je starinskoj družini Dukani, u sastavu Szabolcs

Szólósi i Čaba Dudaš. Treće je mjesto osvojila družina Brlobaš I., u sastavu Ivan Pavleković i Barnabaš Pavleković. Najviše ribe ulovio je Marko Ščuka iz Ferdinandovca, i to 18 komada. Najmanju ribu ulovila je Dombolkinja Čenge Šebešćen i Ladislav Pandur (mlađi). Riba su bile male, tek 5 cm. Najveća ulovljena riba težila je 2,5 kg, a ulovila ju je Izvarkinja Biserka Belovarec Mihalević. Ukupno su na kraju dana mjerili 57,5 kg ribe. Natjecanje je završilo u 11.30, potom je slijedio zajednički, dobro pripremljeni objed. Svatko je mogao naći nešto što mu je ukusno, žene su pekle lepinje zvane langoš, ribe, a kušali su se i izvrsni kolači. Svi su posjetitelji mogli uživati u prekrasnome sunčanom vremenu,

Obitelj Kovač: otac Đuro s blizancima Dominikom i Žoltom te djedom Pištom

uz ukusna jela, pića i glazbu. Nakon toga na obali ribnjaka uručene su nagrade, a uz još malo druženja završeno je ovogodišnje ribičko natjecanje.

Luca Gažić

Ferdinandovački ribiči

Mala stranica

Svjetski dan nepušenja – ŽIVI ŽIVOT BEZ PUŠENJA

Svjetski dan nepušenja obilježava se 31. svibnja. Tog se dana svi ljudi pokušavaju upozoriti na štetnost pušenja i potaknuti pušače na prestanak. O štetnosti pušenja već ste sigurno mnogo čuli, no uvijek je dobro ponoviti zašto ne biste uopće trebali početi pušiti ili, ako pušite, zbog čega trebate što prije prestati s tom nezdravom navikom. Cigareta sadrži dvije otrovne stvari: katran – nadražuje dišne putove i sužava ih, nikotin – izaziva ovisnost, djeluje na mozak i živčani sustav, ubrzava kucanje srca i steže krvne žile.

Zašto ne zapaliti?

Svaka popušena cigareta skraćuje život za 7 do 14 minuta.

Uništava zdravlje – bolesti dišnih puteva, rak pluća, oštećenja kože i bolesti unutrašnjih organa. Rak pluća najsmrtonosnija je bolest.

Kod tinejdžera koji puše preko 15 cigareta dnevno, vrlo će se brzo razviti razne fobije.

Pušenje je pogubno i za vašu novčarku.

Ovisnost o duhanu najčešće vodi i prema drugim ovisnostima.

Prije 200 godina rođen Ivan Kukuljević Sakcinski

Ivan Kukuljević Sakcinski (rođen 29. svibnja 1816. godine u Varaždinu), hrvatski političar, književnik i povjesničar, jedan od vođa ilirskog pokreta, ostao je zapamćen jer je prvi održao govor na hrvatskome jeziku u Hrvatskom saboru 1843. godine, promičući borbu za nacionalno oslobođenje s neobičnom smionošću, tako da je njegov govor izazvao uzbunu kod austrijskih i mađarskih vlasti te žestoke prigovore visoke aristokracije. I ostali njegovi govori u Hrvatskome saboru i na županijskim skupštinama otkrivali su nepopustljivo zauzimanje za hrvatsku slobodu i samostalnost. Na Kukuljevićev prijedlog Hrvatski sabor 1847. donosi zaključak o uvođenju hrvatskoga jezika kao službenoga jezika.

Znate li

da u hrvatskom dijelu Jadranskoga mora nalazi se otok sveti Nikola. Leži jugozapadno od središta Poreča od kojega je udaljen samo 400 metara.

Vic tjedna

U zoološkom vrtu

Perica u zoološkom vrtu plazi jezik zmiji.

Vidi ga učiteljica pa mu kaže:

- Sram te bilo! Zašto plaziš jezik zmiji?

- Ona je prva počela.

Znate li

da svaki četvrti stanovnik Zemlje puši cigaretu. U Mađarskoj umalo 45 % dječaka i 47 % djevojaka puši cigaretu. Prema statistikama, u zemljama Europske unije već je 15 % djece sa svega jedanaest godina zapalilo cigaretu.

KUD Sumarton priprema se na obljetnicu

U sumartonskome Seoskom domu 21. svibnja održana je redovita skupština Kulturno-umjetničkog društva Sumarton. Od 73 člana organizacije skupštini je pribivala trećina, stoga je sjednica ponovno sazvana za sat vremena, tada su prihvaćena izvješća predsjednika Jože Đurica, te su prihvaćeni proračun i plan godišnjega programa za 2016. godinu. Budući da KUD Sumarton ove godine slavi 20. obljetnicu svoje opstojnosti, raspravljalo se i o njezinu obilježavanju.

Sjednica se odvijala prema zakazano dnevnemu redu, voditelji pojedinih sekcija izvijestili su o radu i o planovima za tekuću godinu. Najdjelatnija sekcija ove godine bila je Pjevački zbor, o njegovu djelovanju govorila je Marta Kramarić, voditeljica sekcije. Zbor trenutno ima 21 člana, svi su podjednako aktivni. Prema riječima gđe Kramarić, ova skupina djeluje kao velika obitelj, članovi se redovito okupljaju, i uvijek su prvi kada se nešto organizira u selu. Spremni su kada treba urediti prostoriju, kada treba kuhati, odnosno nastupati na raznim priredbama.

*Predsjednik
Joža Đuric*

Tijekom prošle godine pjevači su nastupili 21 put, i to u Pomurju, Budimpešti, Hrvatskoj i na mjesnim priredbama. I prošle, a i ove godine dospjeli su na središnju smotru Međimurske popevke. Godina 2015. za plesače bila je manje djelatna, gotovo godinu dana imali su stanku s probama i nastupima, izvijestila je članstvo voditeljica Gordana Gujaš. Od kraja prošle godine opet su započele probe i postupno se sastavlja nova koreografija. Prema očekivanjima plesači će 18. lipnja nastupiti u Međimurju. Slično je stanje s tamburašima, reče Milan Đuric, član tamburaša, zbog raznih privatnih teškoća (učenje, posao, smrtni slučaj u obitelji) tamburaški je sastav također imao stanku s probama. Tamburaši su se ponovno okupili, svaki petak probaju, a već su imali i nastup u Pustari i nadaju se da će tijekom ljeta imati mnogo poziva.

Voditeljica dramske sekcije Jelica Doboš Gujaš zahvalila je svim članovima na suradnji te dodala da tijekom prošle godine bilo je nekoliko vrlo vrijednih nastupa, među inima, na Smotri narodnih običaja u Međimurju, gdje je predstavljeno ljuštenje kukuruza. Izvedba je dobila vrlo pozitivne kritike. Osim toga postavljena je na pozornicu šaljiva scena seoske krčme te su na tri mjesta izvedene Žive jaslice. Voditelji drugih sekcija nisu bili na skupštini, nažalost, u zadnje vrijeme nisu ni aktivni. Predsjednik je spomenuo problem podmlatka, nažalost, njihov odgoj otežava i zatva-

*Voditeljica sekcije zbora
Marta Kramarić*

ranje osnovne škole od jeseni. Također je spomenuo problem slabog rabljenja hrvatskog jezika među mladima. Nakon prihvaćanja izvješća o lanskome radu, predsjednik je izvijestio o novčanim sredstvima, što je članstvo također prihvatilo. Sumartonska Hrvatska samouprava u velikoj mjeri potpomaže djelovanje KUD-a, a neki prihodi stižu i s raznih nastupa, odnosno od članarine. Društvo je lani imalo 1590 tisuća forinta, od čega je ostalo 793 tisuće. Prema očekivanjima slični će biti prihodi i u ovoj godini. U 2016. godini Društvo, skupa s drugim regio-

nalnim organizacijama, provelo je predsmotru Međimurske popevke, te priredilo Dan starih sa Seoskom samoupravom. Krajem lipnja članovi organizacije sudjelovat će na Ljetnom karnevalu u Novome Vinodolskom. Razgovaralo se i o obilježavanju 20. obljetnice postojanja KUD-a, hoće li biti pozvani i nekadašnji članovi, hoće li biti proslava spojena s nekom drugom priredbom, koliko materijalnih sredstava treba osigurati i slično. Predloženo je da se izda kakva brošura u kojoj bi bila sabrana najvažnija događanja dvaju desetljeća. Dogovoreno je da će se utemeljiti organizacijski odbor za proslavu obljetnice i u roku dva tjedna će se izraditi plan.

beta

Članovi zbora nastupaju.

Hrvatsko kulturno središte Croatica i Izdavačka kuća Croatica pozivaju Vas na predstavljanje

HRVATSKO-MAĐARSKOG RJEČNIKA

objelodanjenog u nakladi te kuće.

VRIJEME PRIREDBE

31. svibnja 2016.,
s početkom u 11 sati

MJESTO PRIREDBE

VI. okrug, Ulica Nagymező 68,
priredbena dvorana I. kat.

O RJEČNIKU ĆE GOVORITI UREDNICI IZDANJA

dr. Janja Prodan i dr. Ernest Barić
Na priredbi sudjeluje i Tamburaški sastav
budimpeštanske Hrvatske škole.

OBAVIJEST

Obavješćuju se članovi Društva Horvata kre Mure da će se, odlukom Skupštine, 30. svibnja 2016., s početkom u 18 sati u sumartonskome Društvenom domu održati izvanredna skupština.

KOLJNOF – Omladinsko društvo MLadiK i Samouprava Koljnofa srdačno Vas pozivaju 28. majuša, u subotu, na «Rušenje majušškoga driva» i na šalnu olimpijadu u koj će se naticati peteročlane grupe. U selu budu štacije kade će se rješavati smišne, logističke i športske zadaće. Od svake grupe jedan kotrig će morati kuhati, a jilo mora biti gotovo do 17 uri, kojega će stručni žiri kušati i cijeliti. Igre su zanimljive za svakoga, zato se čekaju i navijači i zainteresirani ljudi. Uvečer će publiku razveseliti mjesni tamburaši i folklorna grupa iz Bibinja, a na kraju će biti fešta na Glavnom trgu.

HRVATSKI ŽIDAN – Vjeroopćina Hrvatskoga Židana i Društvo lovcev Vas najsrdačnije pozivaju na jur tradicionalnu svetu mašu u čast Sv. Hubertusa k Peruškoj Mariji 5. junija, u nedilju, u 10 uri. Trojezičnu mašu celebriraju farnik Hrvatskoga Židana, Štefan Dumović i duhovnik u mirovini dr. Anton Kolić. Crikveni obred muzički oblikuju ženski zbor iz Kőszegfalve i jačkarni zbor Peruška Marija. Po svetoj maši slijedi posvećenje vozilov i agape za sve goste. Ako je čemerno vrime, maša će se služiti u židanskoj crikvi.

ČAJTA – Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj srdačno poziva svakoga na tradicionalno shodišće k štatui Putujuće Celjanske Marije, ka ljetos do kraja augustuša boravi u južnogradišćanskoj Čajti. Kako nam je rekao glavni organizator dr. Šandor Horvat, ganut će se 4. junija, u subotu ujutro, piše iz već sel hodočasnik da bi se uvečer u 18 uri našli pred kipom Celjanske Gospe. Mašu će služiti Štefan Dumović, židanski farnik, dr. Anton Kolić, duhovnik u mirovini, Richárd Inzsöl, pomoćni farnik Pinčene doline, i domaći dušobrižnik Branko Kornfeind. Za mužiku će se skrbiti jačkarni zbor Zora iz Kisega i tamburaši Hrvatskoga Židana.

XIV. Udvarsko veselje

Hrvatska narodnosna samouprava sela Udvara srdačno Vas poziva na XIV. Udvarsko veselje koje će se održati 11. lipnja 2016. (subota) u mjesnom domu kulture.

Program:

- u 15 sati sveta misa na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi
  - u 17 sati kulturno-folklorni program uz nastup:
    - udvarskih plesača,
    - martinačkoga Pjevačkog zbora „Korjeni”,
    - mladih Udvaraca, kaziva-nje stihova,
    - plesača salantskoga KUD-a Marica,
    - birjanskih plesača,
    - plesača kukinjskog KUD-a „Ladislav Matušek”,
  - u 20 sati bal uz mohački Orkestar Poklade.
- Ulaz je slobodan.

Obavijest

Hrvatska samouprava grada Budimpešte od 21. do 28. srpnja 2016. godine organizira stručno putovanje u Hrvatsku, u Medenu pokraj Trogira (Apartmani Medena). Putne troškove snosi Samouprava, a troškove boravka sudionik. Smještaj je po kućama: dvoposteljne i četveroposteljne (2 x 2 osobe, posebna spavaća soba i zajednička kuhinja, kupaonica), a cijena je smještaja – dvoposteljna za dvije osobe: 56 eura/dan/kuća (standardna) – 28 eura/osoba, 84 eura/dan/kuća; 42 eura/osoba ili s dvije dvoposteljne spavaće sobe za četiri osobe: 75,50 eura/dan; 18,875 eura/osoba; 107 eura/dan; 26,75/osoba. Polupansion – nije obvezatan jer apartmani imaju kuhinju: 16 eura po danu. Boravišna pristojba: 1 euro po osobi po danu. Informacije o apartmanima možete pogledati na linku: <http://www.apartmani-medena.hr/hr>. Prijavit se treba do 31. svibnja 2016. godine, kod Anice Petreš Németh anica@horvatok.com tel. 70 459 3227 ili Eve Išpanović ispanovity.eva@upcmail.hu, tel. 70 931 3001.

POZIV

**ZA DOBROVOLJNO PRIKUPLJANJE
NOVACA ZA OBNOVU VODOTORNIJA
U VUKOVARU**

U Republici Hrvatskoj
i među Hrvatima izvan
Republike Hrvatske počelo je dobro-
voljno prikupljanje novca za obnovu vo-
dotornja u Vukovaru.
Hrvatska državna samouprava priključila
se toj dobrotvornoj akciji.

Ako i Vi želite dati svoj doprinos
za obnovu najvećeg
simbola Domovinskog rata, svoj dar
možete uplatiti na žiroračun Hrvatske
državne samouprave:
K&H 10402142-21423028-00000000
Prije uplate potpore molimo uskladite
administrativne podrobnosti
s Uredom Hrvatske državne samouprave
06-1-303-6093, 303-6094.

U Budimpešti 13. svibnja 2016.

Ivan Guban
predsjednik

Humanitarni Koncert
Gradišće za Vukovar

Dobrotvorni donatorski Koncert
za obnovu Vukovarskog Vodotornja

27.05.2016. Filež
Izvrana za priredbe – Festhalle početak: 20:00

Nastupaju: ŽVS Biseri, FTM Trio,
TS Bondersölj, Tamburaški Band Aid

Ulaz i konzumacija: Dobrovoljni dari

Organizatori:
Hrvatsko Kulturno Društvo u Gradišću
Društvo Grad. Hrvata iz Ugarske
Savez Hrvatov Slovačka

KISEG – Hrvati u dotičnom gradu će 27. majuša, u petak, pogostiti člane BMW Motocluba iz Zagreba. Kako nam je rekao predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave Šandor Petković, kih 15 – 20 motoristov će dospiti u varoš otpodne, u 14 uri, vjerojatno ne s malim glasom. Gosti imaju želju i namjeru upoznati grad i družiti se s Hrvatima iz Kisege, ter pohoditi dične kamene junačke obrane od Turkov kot i tvrdjavu Nikole Jurišića.

TUKULJA – Oproštajna svečanost osmaša Osnovne škole Sándora Weöresa bit će 15. lipnja, s početkom u 16 sati. Kako nas je izvijestio nastavnik hrvatskoga jezika te škole Edmond Bende, sljedeće školske godine jedan učenik nastavit će srednjoškolsku naobrazbu u jednoj od hrvatskih gimnazija.

BIZONJA – „Servus, protuliće, Bok, ljetol!“ – pod tim geslom pozivaju Bizonjci 28. majuša, u subotu, u mjesni kulturni dom na hrvatsku feštu. Od 21 uri svira Tamburaški sastav Šetnja, ulaznica je 1000 Ft.

KEMLJA – Samouprava Kemlje Vas srdačno poziva na Istančanje majuškoga driva 28. majuša, u subotu, početo od 18 uri pred kulturni dom. U programu su talijanske i ugarske pjesme, a potom službeno počvršćenje 20-ljetnoga prijateljstva med općinama Cartigliano u Italiji i Kemljom. Tom prilikom se otvara i foto-izložba sa slikama talijanskih majstorov snimala. Ovde će biti i drugi partneri iz Bósa, ognjobranci, ki su dali prijateljem obnoviti zastavu i to će sad prikdati povodom 130. jubileja kemljanskih ognjogascev. Posvetit će se spomen-ploča partnerskih naseljev, a s tanci će rušiti majpan KUD Koнопlje i omladinska folklorna grupa iz Bósa. Dan zatvara za bava i gastronomska ponuda iz trih držav.

Prva sveta pričest u Santovu

Na zajedničkoj dvojezičnoj misi hrvatske i mađarske zajednice, koju je u župnoj crkvi posvećenoj Uznesenju Blažene Djevice Marije predvodio santovački župnik Imre Polyák, Santovačka župa 8. svibnja priredila je Prvu svetu pričest. Sakramentu Prve pričesti u dupkom punoj župnoj crkvi ove je godine pristupilo devet učenika četvrtog razreda santovačke Hrvatske škole. Polaznike vjeronauka pripremila je vjeroučiteljica Katalin Molnár Tomašev. Uz prigodnu propovijed đakona Pétera Juhásza iz Baje, svečanost su uljepšali kantor Ferenc Burány, koji je predvodio pjevanje u pratnji na orguljama, zatim članovi školskoga pjevačkog zbora i tamburaškog orkestra, te prošlogodišnji prvopričesnici s prigodnim kazivanjem stihova u izvornoj narodnoj nošnji, pretežito šokačkoj, ali i mađarskoj. Prva sveta pričest jedan je od sedam svetih sakramenata, te zajedno s krštenjem i potvrdom čini sakramente kršćanske inicijacije.

S. B.

